

ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ
ΟΡΘΟΔΟΞΟΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΝ ΔΙΚΑΙΟΝ
ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 1958¹

ΥΠΟ

ΑΝΑΣΤ. Π. ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ

ΤΜΗΜΑ ΠΡΩΤΟΝ

ΓΕΝΙΚΟΝ ΜΕΡΟΣ

§ 1. "Εννοια τῆς Ἐκκλησίας

1. * S. B u l g a k o f f: Die Lehre von der Kirche in orthodoxer Sicht ἐν Internationale kirchliche Zeitschrift τ. 47 (1958) σ. 168 ἐπ.

2. B. Ιωαννίδος: Ἡ ἐνότης τῆς Ἐκκλησίας κατὰ τὸν ἀπόστολον Παῦλον ἐν Τόμος Ἀλιβιζάτου σ. 170—188.

3. I. Καρύπη: Ἡ Ἐκκλησιολογία τοῦ Μ. Βασιλείου ἐν Ἐπιστημονική Ἐπετηρίδι τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν 1956 / 1957, Ἀθῆναι 1958 σ. 103—139.

4. Τοῦ αὐτοῦ: Ἐκ τῆς Ἐκκλησιολογίας τοῦ Μεγ. Βασιλείου ἐν Ἐκκλησίᾳ τ. 35 (1958) σ. 211—213, 246—249, 271—273, 286—288, 303—305.

5. K. Μουρατίδος: Ἡ οὐσία τῆς Ἐκκλησίας κατὰ τὴν διδασκαλίαν Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου ἐν Θεολογίᾳ τ. 29 (1958) σ. 65 ἐπ., 233 ἐπ., 377 ἐπ.

6. K. Μπόνη: Ο ἄγιος Ἰγνάτιος ὁ θεοφόρος καὶ αἱ περὶ Ἐκκλησίας ἀντιλήψεις αὐτοῦ ἐν Ὁρθόδοξος Σκέψις τ. 1 (1958) σ. 10 ἐπ., 21 ἐπ., 39 ἐπ.

Διὰ τὸ ἀπὸ τῆς Δυτικῆς Ἐκκλησίας σχίσμα

7. * M. J. Siouzios μ.ν. Le schisme de 1054 ἐν Recherches internationales à la lumière du marxisme τ. 6 (1958) σ. 64—86.

Διὰ τὴν κατάτμησιν τοῦ ὀρθοδόξου χριστιανικοῦ κόσμου εἰς αὐτοκεφάλους ἐκκλησίας

1. Τὸ προηγούμενον (τρίτον) δελτίον, ἀναφερόμενον εἰς τὸ ἔτος 1957, ἐδημοσιεύθη ἐν Θεολογίᾳ τ. 30 (1959) σ. 313—323, 503—512. Ἐνταῦθα σ. 313 περὶ τῶν προηγουμένων δελτίων καὶ τῶν ἀκολουθουμένων κατὰ τὴν σύνταξιν αὐτῶν ἀρχῶν. Εἰς τὰς αὐτόθι ἀναγραφομένας βραχυγραφίας πρόσθες: Τὸ μοσ Ἀλιβιζάτου = Εύχαριστηριον. Γιμητικὸς τόμος ἐπὶ τῇ 45ετηρίδι ἐπιστημονικῆς δράσεως καὶ τῇ 35ετηρίδι τακτικῆς καθηγεσίας Ἀμύλη Σ. Ἀλιβιζάτου, Ἀθῆναι 1958.

8. Die russische orthodoxe Kirche. Ihre Einrichtungen, ihre Stellung, ihre Tätigkeit, Verlag des Moskauer Patriarchats, 1958.

9. * Γ. Κονιδάρη: 'Η ἄρσις τοῦ βουλγαρικοῦ σχίσματος²', ΑΘ-ναι 1958.

10. Κ. Μωραΐτης: 'Η ἐν Ούγγαρι δρθόδοξος Ἐκκλησία ἐν Ἐκκλησίᾳ τ. 35 (1958) σ. 99—100.

11. D. Slijepevic: Die bulgarische orthodoxe Kirche 1944—1956, München 1957.

§ 2. Ἐκκλησιαστικὸν δίκαιον

12. * H. v. Campenhausen: Die Begründung kirchlicher Entscheidungen beim Apostel Paulus. Zur Grundlage des Kirchenrechts ἐν Sitzungsberichte der Heidelberger Akademie der Wissenschaften, Phil. Hist. Klasse 1957 II.

§ 5. Συλλογαὶ πηγῶν καὶ γενικὰ βοηθήματα

13. A. Χριστοφιλούσιον: Τὸ ἑλληνικὸν δρθόδοξον ἐκκλησιαστικὸν δίκαιον κατὰ τὸ έτος 1956 ἐν Θεολογίᾳ τ. 29 (1958) σ. 125 ἐπ., 312 ἐπ.

14. * A. Duval — J. N. Waltz: Bulletin d' histoire des institutions chrétiennes ἐν Revue des sciences philosophiques et théologiques τ. 41 (1957) σ. 301—369.

15. H. Lietzmann: Kleine Schriften ἔκδ. ὑπὸ K. Aland τ. I, (T. U. 67) Berlin 1958. Ἐπανεκδίδονται μεταξὺ ἄλλων αἱ μελέται τοῦ: Zur altchristlichen Verfassungsgeschichte (σ. 141—185), Der Glaube Konstantins des Grossen (σ. 186—201), Die Anfänge des Problems Kirche und Staat (σ. 202—213), Kirchenrechtliche Sammlungen (σ. 348—364).

16. M. Βολανάκη: 'Ο πρ. Νευροκοπίου Γεώργιος ἐν ΑΕΚΔ τ. 13 (1958) σ. 124 ἐπ.

17. Γ. Κονιδάρη: 'Αμίλκας Σ. Ἀλιβιζάτος ἐν Τόμος Ἀλιβιζάτου σ. με' ἐπ.

18. * Εμ. Κωνσταντινίδον — M. Γρηγόρη: 'Αναγραφὴ ἔργων καὶ δημοσιευμάτων τοῦ καθηγητοῦ κ. Α. Ἀλιβιζάτου αὐτόθι σ. πγ' ἐπ.

§ 6. Βοηθητικοὶ ἐπιστημονικοὶ κλάδοι

19. Κερκύρας καὶ Παξῶν Μεθοδίου Κοντοστάνου: Τελετουργικὴ τῆς δρθόδοξου τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας τ. Α', Κέρκυρα 1958. Ιδίᾳ τὰ περὶ βαπτίσματος καὶ χρίσματος.

20. B. Altaner: Patrologie. Leben, Schriften und Lehre der Kirchenväter⁵, Freiburg 1958.

21. G. u. Moravcsik: Byzantinoturcica, τ. I: Die byzantinischen Quellen der Geschichte der Türkvölker², Berlin 1958. Παρά τὸ περιωρι- σμένον τοῦ τίτλου πρόκειται περὶ εὐρείας ἀναλύσεως (μετὰ πλουσίας βιβλιο- γραφίας) τῶν κυριωτέρων πηγῶν τῆς ἱστορίας τοῦ βυζαντινοῦ κράτους καὶ πολιτισμοῦ.

22. I. Ortiz de Urbina: Patrologia Syriaca, Roma 1958.

23. N. Tωμαδάκη: Εἰσαγωγὴ εἰς τὴν βυζαντινὴν φιλολογίαν τ. A' 2²: Ἡ βυζαντινὴ ποίησις, Ἀθῆναι 1958.

Διὰ τὴν γλῶσσαν τῶν χριστιανικῶν ἐν γένει πηγῶν βλ. ἴδια

24.-25. S. G. Kampenos: Die griechische Sprache zwischen Koine und Neugriechisch (Berichte zum XI. Intern. Byzantinisten-Kongress II 1), München 1958. Πρβλ. D. Tabachowitz αὐτόθι [VII] σ. 9 ἐπ.

26.-27. * W. Bauer: Griechisch—deutsches Wörterbuch zu den Schriften des Neuen Testaments und der übrigen urchristlichen Literatur⁵, Berlin 1957—1958. Πρβλ. W. Arndt—F. W. Gingrich: A Greek English Lexicon of the New Testament and other early Christian Literature. A translation and adaptation of W. Bauer's Griechisch-deutsches Wörterbuch κλπ.⁴, [Chicago] 1957.

28. * E. A. Sophocles: Greek Lexicon of the roman and byzantine periods τ. I—II², 1957. Πρόκειται, δῶς φαίνεται, περὶ ἀνατυπώ- σεως τοῦ γνωστοῦ λεξικοῦ τοῦ παλαιοῦ Ἐλληνος ἐν Ἀμερικῇ λογίου.

29.-30. Ἐκτὸς τοῦ Lexikon für Theologie und Kirche (περὶ οὗ βλ. τὸ προηγούμενον δελτίον ἀρ. 10) ἥρχισεν ἐπανεκδιδόμενον ὑπὸ τοῦ K. Galli: Die Religion in Geschichte und Gegenwart³, τ. I, Tübingen 1957. Βλ. ἐπίσης.

31. H. Braunotte O. Weber: Evangelisches Kirchenlexi- kon τ. I—III, Göttingen [1956—1959].

§ 9. Ἡ ἔναντι τῆς Πολιτείας στάσις τῆς Ἐκκλησίας

32. * O. Cullmann: Dieu et César. Le procès de Jésus. Saint Paul et l' autorité. L' Apocalypse et l' état totalitaire κλπ., Neuchâtel 1956.

§ 10. Θέσις τῆς Ἐκκλησίας ἐν τῷ Ρωμαϊκῷ κράτει

33. * R. Andreotti: Religione ufficiale e culto dell' impera-

tore nei libelli di Decio ἐν Studi in onore di A. Calderini e R. Paribeni, τ. I, Milano 1956 σ. 369 ἐπ.

34. * J. B. Bauer: Tacitus und die Christen ἐν Gymnasium τ. 64 (1957) σ. 497 ἐπ.

35. * C. Cecchelli: Un tentato riconoscimento imperiale del Cristo ἐν Studi in onore di A. Calderini e R. Paribeni τ. I, Milano 1956 σ. 351 ἐπ.

36. * O. Cullmann ἔνθετος ἀνωτ. (ἀρ. 32).

37. Π. Δημητρίου πούλιον. 'Ἡ πίστις τῆς ἀρχαῖας Ἐκκλησίας ὡς κανὼν ζωῆς ἐν Θεολογίᾳ τ. 29 (1958) σ. 541 ἐπ.

38. G. R. Giacomazzo: Il momento della distinzione tra cristiani ed ebrei nell'ordinamento giuridico romano ἐν Il diritto ecclesiastico τ. 69 (1958) σ. 38 ἐπ.

39. L. Wickert: Zum Christenbrief des Plinius ἐν Rheinisches Museum für Philologie τ. 100 (1957) σ. 100 ἐπ.

§ 11. Πηγαὶ ἐκ τῆς ρωμαϊκῆς περιόδου

40. B. Bélaia. 'Η Ἀγία Γραφὴ ἐν τῇ Ὁρθοδόξῳ ἑλληνικῇ Ἐκκλησίᾳ ἐν Ἐπιστ., Ἐπετηρίς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν 1956/1957, 'Αθῆναι 1958 σ. 37—55.

41. * A. Adam: Erwägungen zur Herkunft der Didache ἐν Zeitschrift für Kirchengeschichte τ. 68 (1957) σ. 1—47 (πρβλ. προηγούμενον δελτίον ἀρ. 37).

42. * A. Bruno: Das Buch der Zwölf. Eine rythmische und textkritische Untersuchung, Stockholm 1957. 'Ἐπὶ τῆς Διδαχῆς.

43. * A. Hammam: Naissance des lettres chrétiennes .... Didaché ... Paris 1957.

§ 12. Σχέσεις Ἐκκλησίας καὶ Πολιτείας ἐν τῷ Βυζαντινῷ κράτει

44. K. Aland: Die religiöse Haltung Kaiser Konstantins ἐν Studia Patristica ἐκδ. ὑπὸ K. Aland-F. Cross τ. I (T.U. 63), Berlin 1957 σ. 549 ἐπ.

45. P. J. Alexander: The patriarch Nicephorus of Constantinople. Ecclesiastical policy and image worship in the byz. empire, Oxford 1958.

46. M. V. Anastos: Ἐκκλησία καὶ πολιτεία κατὰ τὴν πρώτην περίοδον τῆς Εἰκονομαχίας (726—787) ἐν Τόμος Ἀλιβιζάτου σ. 8—21.

47—49. F. Dvornik: The patriarch Photius in the light of

recent research ἐν Berichte zum XI. Intern. Byzantinisten-kongress, III 2 München 1958. Πρβλ. P. Stephanou καὶ K. Bonis αὐτόθι [VII] σ. 17—26.

50. A. Grabar: L' iconoclasme byzantin. Dossier archéologique, Paris 1957.

51. H. Kraft: Zur Taufe Kaiser Konstantins ἐν Studia Patristica (ἀνωτ. ἀρ. 44) σ. 642 ἐπ.

52. Δ. Αλλας: Στέφανοι ἀνηρτημένοι ὑπεράνω τῆς ἀγίας Τραπέζης ἐν Τόμος Ἀλιβιζάτου σ. 339—353.

53. J. Straub: Kaiser Konstantin als ἐπίσκοπος τῶν ἔκτος ἐν Studia Patristica (ἀνωτ. ἀρ. 44) σ. 678 ἐπ.

54. L. Voelkl: Der Kaiser Konstantin, München [1957].

Διὰ τὴν θέσιν τῶν Ἰουδαίων ἐν τῷ βυζαντινῷ κράτει βλ.

55.* S. W. Baron: A social and religious history of the Jews τ. III—V², New York 1957.

56. R. Janin: L' église latine à Thessalonique de 1204 à la conquête turque ἐν REB τ. 16 (1958) σ. 206 ἐπ.

§ 13. Ἀνώνυμα καδικοποιητικά ἔργα ἐκ τῆς βυζαντινῆς περιόδου

57. * B. Botté: L' origine des Canons d' Hippolyte ἐν Mélanges à M. Andrieu (Revue des sciences religieuses, hors série), Strasbourg 1957 σ. 53—63.

58. * K. Treu: Ein Fragment der Apostolischen Konstitutionen in Erevan ἐν Vigiliae Christianae τ. 11 (1957) σ. 208—211..

§ 14. Κανόνες τοπικῶν συνόδων

59. H. Hess: The canons of the Council of Sardica a. D. 343, Oxford 1958.

§ 15. Κανόνες, ἀποφάσεις καὶ πρακτικά οἰκουμενικῶν καὶ λοιπῶν συνόδων

60. F. Dvornik ἐνθ' ἀνωτ. (ἀρ. 47) σ. 18 ἐπ. Διὰ τὴν Ηρωτοδευτέραν σύνοδον.

61. Ἀξώμης Νικόλαος: Ἐκκλησία Αιθιοπίας καὶ οἱ κανόνες τῆς ἐν Νικαίᾳ Οἰκουμενικῆς συνόδου ἐν Ἐκκλησίᾳ τ. 35 (1958) σ. 163—164, 195—197, 215—217. Διὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν ὑπὸ τῆς Α' Οἰκουμενικῆς συνόδου ἐδοθέντων κανόνων.

§ 16. Κανόνες πατέρων

62. A. Vööbus: Die Rolle der Regeln im syrischen Mönchtum des Altertums ἐν OCP τ. 24 (1958) σ. 385 ἐπ.

§ 17. Αὐτοκρατορικοὶ νόμοι

63. F. Dvornik ἐνθ' ἀνωτ. (ἀρ. 47) σ. 51 ἐπ. Διὰ τὴν Ἐπαναγωγήν.

64. A. Ehrhardt: Some aspects of Constantine's Legislation ἐν Studia Patristica (ἀνωτ. ἀρ. 44) τ. II (T.U 64), Berlin 1957 σ. 114—121.

65. N. Martsos: Ἀνάλεκτα ἐκ τῆς Ἐκλογῆς τῶν Ἰσαύρων ἐν ΕΕΒΣ τ. 28 (1958) σ. 264 ἐπ. Ἰδίᾳ §§3 (Διόρθωσις εἰς Ἐκλ. XII 3) καὶ 8 (Ἐκκλησία καὶ ἀπελεύθεροι).

66. * G. Savagno: Fonti apocrife del diritto romano ecclesiastico ἐν Bullettino dell'Istituto di diritto romano τ. 59/60 (1956) σ. 233 ἐπ. Διὰ αὐτοκρατορικούς νόμους ἐκ τοῦ Θεοδοσιανοῦ κώδικος.

§ 18. Συλλεκτικὰ καὶ ἐρμηνευτικὰ ἔργα καὶ νομολογία

67. N. Martsos: Ἐκ τῆς ἐπὶ τοῦ ἀστικοῦ δικαίου νομολογίας τοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως κατὰ τὸν ΙΔ' αἰῶνα ἐν ΑΕΚΔ τ. 13 (1958) σ. 117 ἐπ.

68. P. Zepos: Die byzantinische Jurisprudenz zwischen Justinian und den Basiliken (Berichte zum XI. Intern. Byzantinisten-Kongress V 1), München 1958 Ἰδίᾳ σ. 11 (διὰ τὸν Ἐναντιφανῆ) καὶ 22 ἐπ. (συλλεκτικὰ ἔργα ἐκκλ. δικαίου).

§ 19. Ἔγγραφα, ἐπιγραφαὶ, σφραγῖδες καὶ φιλολογικαὶ πηγαὶ

A'. Ἔγγραφα ἐπὶ παπύρων

69. The Oxyrhynchus Papyri τ. XXIV ἔκδ. E. Lobel, C. H. Roberts καλπ., London 1957 (P. Oxy XXIV) ἀρ. 2419 (S' αἱ). Ἐκκλησιαστικὰ καὶ μοναστηριακὰ ἀξιώματα.

B'. Λοιπὰ ἔγγραφα

70. N. A. Bees (Βέης): Fragments d'un chrysobulle du Couvent de Lyconasada (Thessalie) ἐν Mélanges offerts à Octave et Melpo Merlin τ. III, Athènes 1957 σ. 479—486.

71. K. Xατζηψάλτη: Ἐκ τῆς Ἰστορίας τῆς Ἐκκλησίας Κύπρου κατὰ τὴν Φραγκοκρατίαν ἐν Κυπριακαὶ Σπουδαὶ τ. 22 (1958) σ. 11 ἐπ.

72. A. Dain: Charte byzantine de Messine (1135) ἐν Studi bizantini τ. 9 (1957) σ. 76—79.
73. Τοῦ αὐτοῦ: Formules de «commission» pour un «nomikos» et un «exarchos» ἐν REB τ. 16 (1958) σ. 166 ἐπ.
74. * A. Dold: Das Geheimnis einer byzantinischen Staatsurkunde aus dem Jahre 1351, Beuron (Hohenzollern) 1958.
75. J. Dujegev: Le cartulaire A du Monastère de Saint Jean Prodrome sur le Mont Ménécée retrouvé ἐν REB τ. 16 (1958) σ. 169 ἐπ.
76. A. Guillou — J. Bompaire: Recherches au Mont Athos ἐν Bulletin de Correspondance hellénique τ. 82 (1958) σ. 172—192.
77. H. Hunger: Das Testament des Patriarchen Matthaios I (1397-1410) ἐν B.Z. τ. 51 (1958) σ. 288—309.
78. P. Karlin-Hayter: Vita S. Euthymii. Appendix ἐν Byzantion τ. 25/27 (1955—1957) σ. 747—771. Ἀνατύπωσις ἔγγραφων τοῦ πατρὸς Νικολάου Α' καὶ ἀρχιεπ. Καισαρείας Ἀρέθου.
79. M. Lascaris: Deux chartes de Jean Uros, dernier Nemanide (novembre 1372, ind. XI) αὐτόθι σ. 277—323.
80. M. Mavroudi: 'Ο ποιητὴς Λεονάρδος Ντελλαπόρτας ὡς πρεσβευτὴς τῆς Βενετίας εἰς Τυνησίαν κατ' ἀνέκδοτα βενετικὰ ἔγγραφα (1389) ἐν ΕΕΒΣ τ. 27 (1957) σ. 340—368.
81. * J. R. Ménager: Notes critiques sur quelques diplômes normands de l' Archivio Capitolare di Catania ἐν Bullettino dell' Archivio Paleografico italiano N. S. τ. 2/3 (1956/1957) σ. 145—174.
82. Τοῦ αὐτοῦ: La tradition en «volgare italiano» des diplômes grecs du Patir de Rossano ἐν B.Z. τ. 51 (1958) σ. 310—313.
83. O. Parlangeli: Una carte rossanese in dialetto calabrese in trascrizione greca ἐν Studi bizantini τ. 9 (1957) σ. 322—337.

Γ'. Φιλολογικὰ κείμενα

84. J. Darrouzès: Notes pour servir à l' histoire de Chypre. III ἐν Κυπριακαὶ σπουδαὶ τ. 22 (1958) σ. 221 ἐπ. Σημειώσεις ἐπὶ χειρογράφων ἐκ τῶν τελευταίων βυζαντινῶν αἰώνων καὶ μετέπειτα μὲνειαν ἰδίᾳ ἐκκλ. ἀξιωμάτων.
85. * G. Khouri-Sarkis: Réception d'un évêque syrien au VIe siècle ἐν L' Orient syrien τ. 2 (1957) σ. 137—184. Ἐκδίδεται σχετικὸν κείμενον.
86. L. Politis: Eine Schreiberschule im Kloster τῶν Ὄδηγῶν ἐν B.Z. τ. 51 (1958) σ. 17—36, 261—287. Σημειώσεις ἐπὶ χειρογράφων μὲνειαν ἐκκλ. ἀξιωμάτων.

87. A. W e n g e r: Jean Chrysostome, *Huit catéchèses baptismales inédites*, Paris 1957. Ἰδίᾳ ὅμιλᾳ Β' §§ 12 (ἐξορκισταὶ), 15 ἐπ. (ἀνάδοχος), 22 ἐπ. (χρῖσμα).

88. V. L a u r e n t: *La Vita retractata et les Miracles posthumes de Saint Pierre d'Atroa*, Bruxelles 1958. Νέα διασκευὴ τοῦ ἐν τῷ προηγουμένῳ δελτίῳ ἀρ. 78 ἀναγραφομένου βίου. Πληροφορίαι ἵδιᾳ διὰ τὰς παρ' ἐνορίαν χειροτονίας καὶ ἐκκλ. ἀξιώματα.

Δ'. Κατάλογοι χειρογράφων

89. M. R i c h a r d: *Répertoire des bibliothèques et des catalogues de manuscrits grecs²*, Paris 1958.

90. Π α ν τ ε λ ε ἡ μ ο ν ος Λαυριώτου: Συμπληρωματικὸς κατάλογος χειρογράφων καδίκων ἱερᾶς μονῆς Μεγίστης Λαύρας ἐν ΕΕΒΣ τ. 28 (1958) σ. 87—203. Συλλογὰς ἐκκλ. δικαίου περιέχουν ἵδιᾳ οἱ ὑπ' ἀρ. 2053, 2055, 2067, 2163 καθαρεῖς, τὴν δὲ διαθήκην καὶ τὸ Τυπικὸν Ἀθανασίου τοῦ Ἀθωνίτου οἱ ὑπ' ἀρ. 2059 καὶ 2064.

§ 21. Πηγαὶ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ δικαίου ἐκ τῶν χρόνων τῆς Τουρκοκρατίας

91. Δ. Γ κ ī n η: Προσθήκαι εἰς τὸ «Περίγραμμα Ἰστορίας μεταβυζαντινοῦ δικαίου» ἐν ΕΕΒΣ τ. 28 (1958) σ. 258—263.

92. Φ. Κ ο u κ o u λ ē: Μνεῖα—δεισιδαιμονιῶν τινῶν καὶ μαγικῶν συνθειῶν εἰς νομοκάνονας ἐν Τόμος Ἀλιβιζάτου σ. 227—238.

93. 'Ε μ. Δ ο u λ γ e r ἄ κ η: Συμβολὴ εἰς τὴν ἴστορίαν τῆς μονῆς Βροντισίου ἐν Κρητικὰ Χρονικὰ τ. 12. (1958) σ. 117 ἐπ.

94. 'Ε μ μ α γ ο u ή λ. Κ α ρ p α θ έ ο u μητρ. Κῶ: Ἀρχεῖον ἱερᾶς μητροπόλεως Κῶ, τεῦχ. Α': 'Ο κῶδιξ Α., Ἀθῆναι 1958.

95. Τάσσος Γριτσόπολος: 'Η μονὴ Φιλοσόφου μετὰ τὰ Ὁρλωφικὰ ἐν ΑΕΚΔ τ. 13 (1958) σ. 49 ἐπ.

96. Τοῦ αὐτοῦ: "Ἐνωσίς μονῆς Φιλοσόφου μετὰ τῆς Σχολῆς Δημητσάνης αὐτόθι σ. 109 ἐπ.

97. Τοῦ αὐτοῦ: "Τσεροὶ χρόνοι μονῆς Φιλοσόφου αὐτόθι σ. 179 ἐπ.

98. Τοῦ αὐτοῦ: Κύριλλος Γ' δ. Σπανὸς δ. ἐπιβάτης τοῦ Οἰκουμενικοῦ θρόνου ἐν Θεολογίᾳ τ. 29 (1958) σ. 92 ἐπ., 407 ἐπ.

99. H. H u n g e r: Ein griechischer Patriarchen—Geleitbrief des 18. Jahrhunderts ἐν Jahrbuch der Oesterreichischen byzantinischen Gesellschaft τ. 6 (1957) σ. 145—149.

100. Κ. Μέρη τζιού: "Αγνωστα ίστορικά στοιχεῖα διὰ τὴν ἑλληνικότητα τῆς Κύπρου ἐν Ἡπειρωτική Ἐστίᾳ τ. 7 (1958) σ. 441 ἐπ.

101. Τοῦ αὐτοῦ: Μικρὸς Ἑλληνομνήμων αὐτόθι σ. 555 ἐπ., 641 ἐπ., 734 ἐπ., 843 ἐπ.

102. Θεοκλήτος Φιλιππίου: "Ἐγγραφα ἐπισκοπῆς Αἰγίνης ἐν Θεολογίᾳ τ. 29 (1958) σ. 55 ἐπ., 218 ἐπ.

§ 22. Σχέσεις Ἑκκλησίας καὶ Πολιτείας ἐν τῇ ἑλευθέρᾳ Ἑλλάδι. I: Ἰστορικῶς

103. Α. Ἀλιβιζάτος: "Ἡ ἐν Ἑλλάδι ἐκκλησιαστικὴ νομοθεσία ἐν Ὁρθόδοξος σκέψις τ. 1 (1958) σ. 105 ἐπ., 130 ἐπ.

104. * Α. Γερόμιχαλος: Κωνσταντῖνος Οἰκονόμος ὁ ἐξ Οἰκονόμων ἐν Ἐπιστ. Ἐπετηρίς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης τ. 2 (1957) σ. 291—322.

105. Γ. Κορδάτος: Ἰστορία τῆς νεώτερης Ἑλλάδας τ. Γ' ("Οθων 1834-1864), Ἀθήνα 1957 ἴδιᾳ σ. 53 ἐπ., 65 ἐσ., 566 ἐπ.

106. Κ. Παπαδόπουλος: Πᾶς ἱδρύθη ἡ αὐτοκέφαλος ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ἐν ἐφημ. Καθημερινή 21 καὶ 22 Νοεμβρίου 1958.

§ 23. Σχέσεις Ἑκκλησίας καὶ Πολιτείας ἐν τῇ ἑλευθέρᾳ Ἑλλάδι. II: Δογματικῶς

107. Η. Γάφος: Ποιωκὸν δίκαιον. Εἰδικὸν μέρος τεῦχ. Α', Ἀθῆναι 1957 ἴδιᾳ σ. 110 ἐπ. (δι' ἄρθρ. 175 § 2 καὶ 176 Ποιν. Κώδ.) καὶ σ. 175 ἐπ. (δι' ἄρθρ. 196 Ποιν. Κώδ.).

108. Κ. Γεωργίπουλος: Μαθήματα συνταγματικοῦ δικαίου, Ἀθῆναι 1958, ἴδιᾳ σ. 228 ἐπ.

109. Γ. Μουρίκης: "Ἡ συνταγματικὴ προστασία τῆς θρησκευτικῆς ἑλευθερίας ἐν ΑΕΚΔ τ. 12 (1957) σ. 161 ἐπ., τ. 13 (1958) σ. 43 ἐπ., σ. 171 ἐπ. (συνεχ. τῆς ἐν τῷ προηγουμένῳ δελτίῳ ἀρ. 112 σημειουμένης μελέτης).

110. Θ. Τσάτσος: Εἰσήγησις ἐπὶ τῶν δικρων 1 καὶ 2 τοῦ Συνταγματος ἀνατ. ἐν Μελέταις συνταγματικοῦ δικαίου, [Αθῆναι] 1958 σ. 85—138.

111—116. Η. Σ. Ε. 1780/1957 ἐν N.B. τ. 7 (1959) σ. 306 ἀσχολεῖται μὲ τὰς προύποθεσεις τῆς ἀσκήσεως τῆς λατρείας καὶ τῆς πρὸς ταῦτην κρατικῆς ἀδείας, ἡ Α.Π. 54/1958 ἐν Α.Ν. τ. 9 (1958) σ. 510 μὲ τὰ στοιχεῖα τοῦ προσηλυτισμοῦ ὡς ἀξιοποίουν ἀδικήματος, ἡ πρότασις εἰσ. Πλημ. Πειραιῶς (Ι. Γεωργία καὶ ἄλλοι), ἐφ' ἣς τὸ σύμφωνον βούλευμα 69/1958 ἐν N.B. τ. 6 (1958) σ. 70 = ΑΕΚΔ τ. 13 (1958) σ. 136 ἐπ., μὲ τὴν δυνατότητα τῆς ἀσκήσεως προσηλυτισμοῦ ἐπὶ ἀνηλίκου καὶ τὴν σημείωσιν τῆς μεταβολῆς θρησκεύματος εἰς τὸ περιθώριον τῆς λατρεύτης πούλεως γεννίσεως, ἡ γνωμ. Εἰσ. Α.Π. (Α. Τούση) 35/1958 ἐν N.B. τ. 7 (1959) σ. 789 μὲ τὴν ὑποχρέωσιν ἀναγραφῆς

ἐπὶ τῶν θρησκευτικῶν ἐντύπων τοῦ θρησκεύματος ἢ τοῦ δόγματος, ὡν τὴν διδασκαλίαν περιέχουν, ἡ Α.Π. 202/1958 ἐν N.B. τ. 6 (1958) σ. 846=ΕΕΝ τ. 25 (1958) σ. 629=Α.Ν. τ. 9 (1958) σ. 553=ΑΕΚΔ τ. 13 (1958) σ. 131 μὲ τὴν ἀπαλλαγὴν τῶν μονῶν καὶ τοῦ ΟΔΕΠ ἀπὸ τῶν δημοτικῶν φόρων, ἡ δὲ Α.Π. 543/1958 ἐν N.B. τ. 6(1958) σ. 1243=ΕΕΝ τ. 25 (1958) σ. 937 μὲ τὴν ὑπὲρ τοῦ ΤΑΚΕ εἰσφορὰν ἐπὶ τῶν ἐκ τοῦ ἔξωτερικοῦ εἰσαγομένων κηρωδῶν ὑλῶν.

§ 28. "Ἐκτασις ἐφαρμογῆς τοῦ ἑλληνικοῦ ἐκκλησιαστικοῦ δικαίου καὶ σχέσεις πρὸς τὰς λοιπὰς Ἐκκλησίας

117. Α. Α λιβιζάντος: 'Η δρθόδοξος ἐκκλησία καὶ ἡ οἰκουμενικὴ κίνησις ἐν Ὁρθοδόξος σκέψις τ. 1 (1958) σ. 17 ἐπ., 33 ἐπ.

118. Τοῦ αὐτοῦ: Τὰ θέματα τῆς πανορθόδοξου προσυνόδου αὐτόθι σ. 148 ἐπ., 162 ἐπ., 180 ἐπ.

119. πρ. Λήμνου Βασιλείου: Τῆς Ιερᾶς Συνόδου γνῶμαι περὶ ἑτεροδόξων κατὰ τὸν παρελθόντα αἰῶνα ἐν Ἐκκλησίᾳ τ. 35 (1958) σ. 73—76. Ιδίᾳ δἰὰ τὴν ὑπὸ δρθόδοξων κληρικῶν τέλεσιν κηδείας καὶ μνημοσύνων ἑτεροδόξων.

120. Π. Δημητρίου: 'Η δρθόδοξος ἐκκλησία καὶ ἡ οἰκουμενικὴ κίνησις (ἀνάτ. ἐκ τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Βήματος), 'Αθῆναι 1958.

121. μητρ. Σάμου Εἰρήνας: Μία ὀφειλομένη ἀπάντησις ἐν Ἐκκλησίᾳ τ. 35 (1958) σ. 338—340. Διὰ τὴν συμμετοχὴν τῆς δρθόδοξου Ἐκκλησίας εἰς τὸ Παγκόσμιον Συμβούλιον τῶν Ἐκκλησιῶν.

122. Π. Γρηγορίου: Σχέσεις καθολικῶν καὶ δρθόδοξων, 'Αθῆναι 1958. 'Απὸ ρωμαιοκαθολικῆς πλευρᾶς.

123. Πρ. Δημητριάδος: 'Ιωάννης: Σκαρίφημα περὶ διοικητικῆς ἐνότητος πασῶν τῶν αὐτοκεφάλων δρθόδοξων ἐκκλησιῶν, 'Ἐν Βόλῳ 1958.

124. Τοῦ αὐτοῦ: Σκαρίφημα Β', 'Αθῆναι 1958.

125. Γ. Κονιδάρη: Τὰ θέματα τῆς πανορθόδοξου προσυνόδου ἐν Ὁρθόδοξος Σκέψις τ. 1 (1958) σ. 203 ἐπ.

126. Χρυσοστόμου Κωνσταντίνου: Προσηλυτισμός, οἰκουμενικὴ κίνησις καὶ Ὁρθόδοξος ἐκκλησία ἐν Θεολογίᾳ τ. 29 (1958) σ. 18—36, 169—182, 497—511 (συνέχεια τῆς ἐν τῷ προηγούμενῷ δελτίῳ ἀρ. 121 ἀναγραφομένης μελέτης).

127. G. Racovenea: «Oekumenizität» aus der Sicht der rumänischen Orthodoxie ἐν Ostkirchliche Studien τ. 7 (1958) σ. 267 ἐπ.

128. B. Σταύριδος: Ποία ἡ συμβολὴ τῆς Ὁρθόδοξίας ἐν τῇ οἰκουμενικῇ κινήσει ἐν Τόμος 'Αλιβιζάτου σ. 457-461.

129. St. Zankov: Einheitsbestrebungen unter den orthodoxen Kirchen (des Ostens) ἐν Τόμος 'Αλιβιζάτου σ. 516—531.